

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

Handlingsplan for elvemusling og tiltaksmidler for prioriterte arter

Jarl Koksvik (DN), Værnes 10.01.2012

Handlingsplanen

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

- En av de første handlingsplanene for arter

- **Bakgrunn**

Som ledd i å stoppe tapet av biologisk mangfold innen 2010 ble det av Regjeringen bestemt at det skulle lages handlingsplaner for et utvalg trua arter.

- **Planens mål**

"Målet for forvaltning av elvemusling i et langsiktig perspektiv er at den skal finnes i livskraftige populasjoner i hele Norge. Alle nåværende naturlige populasjoner skal opprettholdes eller forbedres".

- ***Innhold:***
 - en faglig del (biologi, morfologi, livshistorie, habitatkrav, utbredelse og bestandsutvikling, trusler mm.)
 - tiltaksdel
 - prioriterte tiltak
 - gjennomførte og andre foreslåtte tiltak
- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag oppfølgings- og koordineringsansvar
- Varighet: 2006-2009

Er handlingsplanen fulgt opp?

- Prioriterte tiltak foreslått i planen:
 - Overvåkning
 - Inventeringer/kartlegging
 - Effektovervåkning kalking
 - Innarbeide gode rutiner i saksbehandling
 - Kurs feltmetodikk
 - Info-tiltak
 - Biotopforbedrende tiltak i utvalgte vassdrag
 - Koordinering av tiltakene i hp.

Har handlingsplanen hatt betydning for arten?

- Planens hovedmål foreløpig ikke nådd, men.....
-planen har vært positiv for økt bevisstgjøring om arten og dens behov for hensyn ved inngrep, sikret et overvåkningprogram og ikke minst gitt mye ny og verdifull kunnskap om utbredelse
- Få konkrete tiltak iverksatt gjennom planen (midler begrensende faktor(?))

Foto: Gaute Kjærstad, NTNU Vitenskapsmuseet

Handlingsplanen videre

- Ny kunnskap om arten (eks. genetikk, påvirkning i regulerte vassdrag etc)
 - Økt kunnskap og fokus på feltmetodikk (bl.a. redox pot.)
 - Økt kunnskap om tiltak internasjonalt og nasjonalt
 - Økt kunnskap om utbredelse
 - Naturmangfoldloven
 - Prioritert art med egen forskrift (?)
 - Nye muligheter for finansiering av tiltak
 - Arten fortsatt rødlista som sårbar (rødlista 2010)
 - Vannforskriften
- ***Handlingsplanen bør revideres.....***

Revidert handlingsplan

- Evaluere de prioriterte tiltakene i gjeldende plan
- Oppdatere faglig innhold
- Naturmangfoldloven (forskrift PA)
- Fokus på konkrete tiltak
 - evaluere gjennomførte tiltak (også internasjonalt)
 - prioritere tiltak
 - se tiltak opp mot andre prosesser og forpliktelser eks. vannforskriften
- Samkjøre med revisjon av det svenske åtgärdsprogrammet (?)
- Standardisere inventeringsmetodikk(?)
- Annet??
- Organisering.....

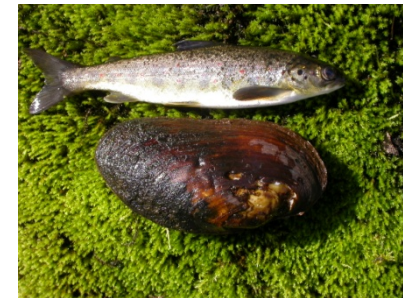

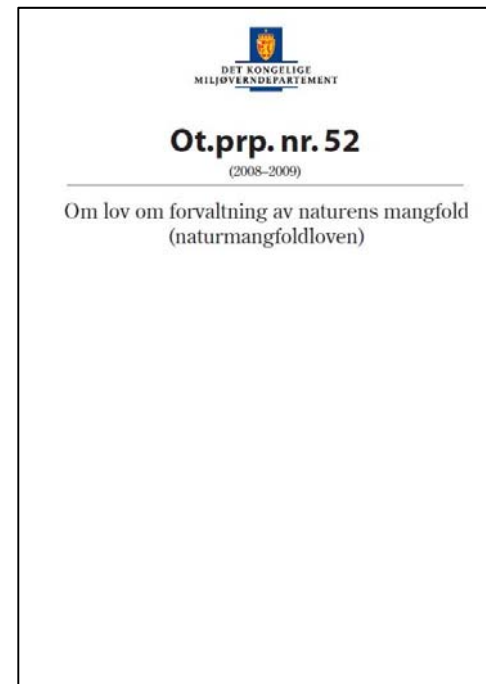
Foto: NTNU Vitenskapsmuseet

Tilskudd til tiltak for prioriterte arter

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

- En "ny" tilskuddsordning med utgangspunkt i naturmangfoldloven og ordningen med prioriterte arter og utvalgte naturtyper

- Formål:
.....”å bidra til gjennomføring av tiltak som sikrer prioriterte arter og til aktiv skjøtsel eller andre typer tiltak som bidrar til å ivareta eller gjenopprette økologiske funksjonsområder for prioriterte arter”

Foto: NTNU Vitenskapsmuseet

- Arter det kan søkes på i 2012:
 - Pattedyr: Fjellrev, bredøre (flaggermus), skjeggflaggermus, skogflaggermus
 - Fuglar: Dverggås, hortulan, hubro, svarthalespove
 - Amfibium: Storsalamander
 - Insekt: Elvesandjeger, eremitt, klippeblåvinge, mnemosynesommerfugl, sinoberbille
 - Bløtdyr: Elvemusling
 - Fisk og kreps: Edelkreps
 - Karplantar: Dragehode, honningblom, jærtistel, rød skogfrue, skredmjelt, strandtorn, svartkurle
 - dvergålegras
 - Mosar: Trøndertorvmose
 - Lav: Narreglye
 - Sopp: Storpore flammekjuka

- Målgruppe for ordningen:
 - grunneiere
 - lag og foreninger på lokalt og regionalt nivå
- I tillegg kan følgende søke om støtte:
 - privatpersoner
 - landsdekkende organisasjoner
 - kommuner og institusjoner
(eks. museer, universiteter,
landbruksforetak, institusjoner
innen forskning)

Foto: J. Koksvik, DN

Tilskudd til prioriterte arter forts.

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

Tiltak som kan gis tilskudd (jf regler for tilskudd § 3):

- Skjøtsel
- Biotopforbedrende tiltak
- Tilpasset driftsform i jord- og skogbruk, tilpassa beiting
- Restaurering
- Gjerding
- Innsamling og utsetting (flytting, reintroduksjon, innsamling av frø, osv.)
- Informasjon
- Kartlegging i forbindelse med tiltak
etc.

Søknader knyttet til skjøtels- eller tiltaksplaner prioriteres

Tilskudd til tiltak forts.

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

- Søknad skal rettes til aktuell fylkesmann
- DNs søknadssenter benyttes
- Avsatt pott 2012: ca 14 mill kr. til arter
- Søknadsfrist: 15. januar (mulig 2. søknadsrunde...)

Mer info:

Miljøverndepartementet:

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/md/dokument/Rundskriv/2011/tilskotsordninger-2012.html?id=660805>

DNs søknadssenter:

<https://soknadssenter.dirnat.no/>

Takk for oppmerksomheten !

Foto: Gaute Kjærstad, NTNU Vitenskapsmuseet